

Міністерство освіти і науки України
Маріупольський державний університет

**КАТАЛОГ ЕЛЕКТИВНИХ ДИСЦИПЛІН
ЦИКЛУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 032 ІСТОРІЯ ТА АРХЕОЛОГІЯ
ДРУГОГО ОСВІТНЬОГО РІВНЯ**

Маріуполь – 2020

ДО УВАГИ КОРИСТУВАЧІВ КАТАЛОГУ

Каталог елективних дисциплін Маріупольського державного університету спеціальності 032 Історія та археологія другого освітнього рівня

- є систематизованим переліком елективних дисциплін циклу професійної підготовки, які кафедри МДУ пропонують для освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти другого освітнього рівня за спеціальністю 032 Історія та археологія;

- є свідченням спроможності кафедр МДУ оперативно задовольнити освітні потреби здобувачів ОС Магістр для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання;

Змістони модулів дисциплін, форми навчання, методи активізації пізнавальної активності здобувача ОС Магістр під час проведення аудиторних занять і організації СРС спрямовані на формування базових компетентностей у здобувачів вищої освіти другого освітнього рівня вищої освіти.

Каталог складено з урахуванням діючих освітньо-наукових програм підготовки магістрів з спеціальності.

Вибіркові дисципліни професійної підготовки

ВК 1. Екскурсійна робота

Мета курсу: ознайомити студентів з основами екскурсійної теорії, яка визначає сутність екскурсій, формулює закономірності і особливості екскурсій, а також ознайомлює з екскурсійною методикою, яка є сукупністю чітких правил і вимог, що висуваються до екскурсій як сума методичних прийомів підготовки та проведення екскурсій.

Завданнями курсу “Екскурсійна робота”, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни, є розкриття питань екскурсійної справи (теорії, методики та практики); визначення функцій, ознак та аспектів екскурсій, сутності і особливостей двох важливих елементів екскурсійного методу – показу та розповіді; визначення особливостей проведення різних видів екскурсій; розкриття диференційованого підходу до екскурсійного обслуговування.

Змістові модулі:

1. Екскурсознавство як наукова і навчально-практична дисципліна.
2. Методика та практика екскурсійної роботи.

ВК 1. Основи етнодемографії

Метою курсу: вивчення закономірностей і особливостей відтворення етносів методами демографії.

Завдання курсу: ознайомлення студентів з елементами загальної демографії, зокрема з методами демографічного дослідження, демографічними показниками, головними характеристиками відтворення населення, головними етапами вивчення демографічної проблематики, джерельною базою етнодемографії; освоєння теоретичних знань щодо різних підходів у визначенні етнічного складу населення, етнічних аспектів демографічних подій та головних рис етнодемографічних процесів в різних країнах світу.

Змістові модулі:

1. Вступ до етнодемографії.
2. Етнодемографічні процеси і структури.

ВК 2. Північне Приазов'я в подіях Української революції та Громадянської війни

Мета курсу: формування у студентів уявлень про сутність Української революції та Громадянської війни (1917 – 1921 рр.), особливості цих подій у Північному Приазов'ї.

Завдання курсу: ознайомлення студентів з новітніми підходами до концепції Української революції та Громадянської війни; формування уявлень про специфіку революційних подій у Північному Приазов'ї; формування уявлень про історичні паралелі подій 100-річної давнини та сучасності.

Змістовний модуль:

1. Перший період Української революції на теренах Маріупольського повіту.

2. Події Української революції та війни на теренах Північного Приазов'я (1918 – 1921 рр.).

БК 2. Україна у Другій світовій війні

Мета курсу: поглиблене вивчення та осмислення подій Другої світової війни в Україні з точки зору сучасного бачення історичного процесу.

Завдання курсу: вивчаючи наукові проблеми історії України доби Другої світової війни, формувати у студентів історичну пам'ять, національну свідомість; з'ясувати дискусійні питання щодо подій Другої світової війни в Україні; розглянути висвітлення наукових проблем спецкурсу в історіографії; сприяти подоланню у свідомості студентів стійких міфологем та ідеологем радянської доби щодо оцінок історії України доби Другої світової війни; з'ясувати історичні уроки Другої світової війни для сучасного суспільного життя України, здійснювати патріотичне виховання на гуманістичних засадах.

Змістові модулі:

1. Україна в перші роки Другої світової та німецько-радянської війн
2. Битва за Україну

БК 3. Маріупольський повіт на шляхах суспільної модернізації (1860-ті – 1914 рр.)

Мета курсу: навчальне опанування фактів, процесів та явищ економічного, соціального, інституціонального та культурного оновлення Маріупольського повіту наприкінці 1860-х – на початку 1900-х рр., творче освоєння навчальної дисципліни, вдосконалення та формування загальних та фахових компетенцій.

Завдання курсу: освоєння наукової методології вивчення історії втілення модернізаційних процесів 1860-х – на початку 1900-х рр. на теренах Маріупольського повіту;аналіз джерельної бази теми курсурозгляд історіографії проблеми;з'ясування формування території та етнодемографічний розвиток Маріупольського повіту;вивчення процесу здійснення великих реформ на Маріупольщині;розкриття особливостей економічного розвитку повіту;визначення зрушень у соціальній структурі;охарактеризування самоврядної діяльності повітового земства;проаналізувати характер і результати діяльності Маріупольського міського громадського управління; виявлення специфіки діяльності державних органів повітового рівня;з'ясування поступу в організації та забезпеченні медичного обслуговування населення; висвітлення заходів державних органів та установ самоврядування із розвитку шкільництва; розгляд розвитку культурного життя.

Змістові модулі:

1. Формування поліетнічної станово-класової структури населення повіту.
2. Розвиток аграрного сектору.
3. Промисловий переворот та розгортання транспортної інфраструктури.
4. Втілення великих реформ на Маріупольщині.

БК 3. Методика демографічних досліджень

Мета курсу: оволодіння основами методики демографічних досліджень студентами-істориками для вивчення історичних передумов, закономірностей і характеру розвитку народонаселення на різних етапах людської цивілізації.

Завдання курсу: ознайомлення з елементами загальної демографії, зокрема з основними демографічними поняттями, основами системи знань про народонаселення, головними етапами вивчення демографічної проблематики, джерельною базою демографічних досліджень; оволодіння навичками застосування методів демографічного дослідження, розрахунку основних демографічних показників та аналізу головних характеристик відтворення населення; формування у студентів знань про демографічні процеси в країнах світу та в Україні зокрема.

Змістові модулі:

1. Вступ до демографії.
2. Методика аналізу демографічних процесів і структур

ВК 4. Історична демографія

Мета курсу: вивчення закономірності розвитку народонаселення на різних етапах розвитку людської цивілізації.

Завдання курсу: засвоєння знань з вузлових термінів і категорій історичної демографії, демографічних проблем сучасності і минувшини; знайомство зі змістом основних демографічних концепцій, формування уявлень про еволюцію обліку народонаселення та історію нагромадження демографічних знань упродовж історії людства; оволодіння та оперування знаннями джерел статистики народонаселення і методів для аналізу процесів та структур народонаселення.

Змістові модулі:

1. Система знань про народонаселення. Екскурс до історії демографії
2. Історія обліку народонаселення
3. Джерела вивчення народонаселення України.
4. Методи вивчення динаміки чисельності населення.
5. Система показників міграції населення.
6. Методика вивчення основних структур народонаселення.

ВК 4. Архівознавство

Мета курсу: ознайомлення студентів з науковою системою «Архівознавство», яка вивчає історію, теорію і практику архівної справи, її правові та економічні засади, архівний менеджмент та інформаційні системи, принципи формування і використання архівного фонду, технологію зберігання та реставрації документів.

Завдання курсу: ознайомити студентів з нормативно-правовими аспектами діяльності архівних установ; сформулювати уявлення про теорію і методику комплектування, обліку, зберігання документів; надати студентам комплекс знань щодо основних етапів формування архівної системи; виокремлення внеску провідних архівістів в архівну науку і практику; проаналізувати вплив конкретно-історичних чинників на стан і характер архівної галузі.

Змістові модулі:

1. Становлення і розвиток архівознавства як наукової системи.
2. Національний архівний фонд України: структура, правові засади.
3. Архівне описування та забезпечення збереженості документів.
4. Інформатизація в архівній справі, архівна евристика.